

1.KLASS

2 tundi nädalas, 70 tundi õppeaastas.

I AINE EESMÄRGID

õpilane:

- * arendab laulmisoskust ja vokaalseid võimeid;
- * arendab loovust, algatusvõimet ja katsetamisjulgust;
- * arendab improvisatsioonioskust läbi laulude ja rütmilise tegevuse;
- * õpib aktiivselt musitseerima;
- * õpib tundma muusikalise kirjaoskuse algtõdesid;
- * arendab muusikalist mõtlemist ja eneseväljendusoskust;
- * õpib kasutama muusikalist sõnavara.

III ÕPPEAINE SISU JA ÕPITULEMUSED

ÕPPESISU JA –TEGEVUS	ÕPITULEMUSED
Laulmine ja hääle arendamine	
Aktiivse, ent loomuliku häälega laulma õpetamine, laulude omandamine kuulmise, rütmipildi ja õpitavate astmete abil, teksti selgitamine ja mõistmine.	<ul style="list-style-type: none"> • laulab loomuliku häälega üksinda ja koos teistega klassis ning ühe- ja/või kahehäälses koolikooris, mõistab laulupeo tähendust; • laulab eesti rahvalaule ja regilaule seoses kalendritähtpäevadega; • laulab erineva karakteri, helilaadi, taktimõõdu ning tempoga laule õpetaja valikul; • laulab peast osa <i>I kooliastme ühislauludest</i>: • Eesti hümn (F. Pacius), Kungla rahvas, Tiliseb, tiliseb aisakell (L. Wirkhaus); Lapsed, tupp, Kevadel (Juba linnukesed); • laulab meloodiat käemärkide, astmetrepi ja noodipildi järgi ning kasutab relatiivseid helikõrgusi (astmeid).
Pillimäng	
Mänguoskuse omandamine keha, rütmi- ja plaatpillidel, plokkflöödil või 6-keelsel väikekandelil.	<ul style="list-style-type: none"> • rakendab pillimängu laulude eel-, vahe- ja lihtsates kaasmängudes; • kasutab keha-, rütmi- ja plaatpille kaasmängudes ja/või <i>ostinato</i>'des; • väljendab pillimängus muusika sisu ja meeoleolu.
Liikumine	
Plaadimuusika ja klaveri järgi liikumine, tunnetades õpitud rütme, tempot, karakterit; tutvumine eesti laulu- ja ringmängudega.	<ul style="list-style-type: none"> • oskab väljendada muusika tempot, rütmikat, karakterit, dünaamikat; • tunnetab ning väljendab muusika sisu, meeoleolu ja ülesehitust liikumise kaudu; • oskab mõningaid eesti laulu- ja ringmänge.
Muusika kuulamine	

<p>Kuulamiseks antud ülesannete täitmine tv-s või paberil, kujustamine, pealkirjastamine, oma mõtete ja tunnete kirjeldamine suuliselt.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • iseloomustab kuulatud muusikapala, oskab määrata duuri/molli, kujustab meeleolu; • eristab kuuldeliselt laulu ja pillimuusikat; • tutvub karakterpalu kuulates muusika väljendusvahenditega (rütm, tempo, dünaamika, laad – duur/moll); • kirjeldab ning iseloomustab kuulatava muusikapala meeleolu ja karakterit, kasutades õpitud oskussõnavara; • väljendab muusika meeleolu ja karaktereid kunstiliste vahendite abil.
<p>Muusikaline kirjaoskus</p>	
<p>Rütmifiguurid: </p> <p>astmetel SO, MI, RA, (JO) põhinevad mudelid; Alljärgnevate oskussõnade tähenduste tundmaõppimine: a) (meetrum), takt, taktimõõt, taktijoon, kordamis- märk, kahekordne taktijoon, noodijoonestik, noodipea, noodivars, astmerida, astmetrepp; b) koorijuht, koor, solist, eeslaulja, rahvalaul, rahvapill, rahvatants, dirigent, orkester, helilooja; c) muusikapala, salm, refrään, kaasmäng, eelmäng, vahemäng; d) rütm, heli, tempo, rõõmus/kurb, vaikselt/valjult, <i>piano</i>, <i>forte</i>.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • laulab lihtsat meloodiat käemärkide, astmetrepi järgi; • tunneb rütmisilpe TA, TI-TI, TA-A, TA-A-A, veerandpaus, tunneb noodipildi ja kuulamise järgi 2- ja 3-osalist taktimõõtu; • tajub ja õpib laulma astmemudeleid erinevates kõrguspositsioonides; • mõistab õpitud oskussõnade tähendust.
<p>Omalooming</p>	
<p>Sõnalised ja muusikalised loomingukatsetused (näit. regilaul), rütmi- ja meloodiaimprovisatsioonid flöödil ja Orffi pillidel.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • loob lihtsamaid tekste: liisusalme, regivärsse, laulusõnu jne; • loob lihtsaid rütmilisi kaasmänge keha-, rütmi- ja plaatpillidel; • kasutab lihtsates kaasmängudes astmemudeleid; • kasutab loovliikumist muusika meeleolu väljendamiseks.
<p>Õppekäigud</p>	
<p>Koolikontserdid külalisesinejatega, võimalusel kultuuriürituste/muusikateatri külastamine.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • osaleb meeleldi muusika- ja kultuuriaüritustel, samuti loovtöodes, vestlustes, aruteludes; • huvitub muusikalisest tegevusest nii koolis kui ka väljaspool kooli; • kirjeldab kogetud muusikaelamusi ning avaldab nende kohta arvamust suulisel või muul looval viisil; kasutab arvamust väljendades eakohast muusikalist oskussõnavara.

IV LÕIMING

IKT rakendamine: muusikavideod, virtuaalnäitused ja -arhiivid, e-tund - tunni näitlikustamine; vabavaraliste noodistus- ja helindusprogrammide kasutamine (näit MuseScore, Virtualpiano);

Kunstiõpetus: kuulatavate muusikateoste kujustamine joonistuste (ka programmi Paint abil), mõisamustrite, tekstiili ja loova mõtlemise arendamiseks ka olmevahenditega;

Eesti keel: laulude sisu mõistmine, omadussõnade leidmine ja kasutamine muusika kirjeldamisel, loominguliste pealkirjade ja jutukeste loomine muusikat kuulates, sõnarütmide kasutamine rütmifiguuride õppimisel ja kordamisel;

Matemaatika: aritmeetika rütmiharjutustes ja vältuste tundmaõppimisel, geomeetriliste kujundite kasutamine muusika kirjeldamiseks;

Ajalugu: seoste loomine heliloojate ja ajastute vahel, kultuuriliste nähtuste tutvustamine;

Rütmika (kehaline kasvatus): koordineerimine (pillimäng, kehapill, liikumine), tempo, karakter;

Inimeseõpetus: sotsialiseerumine – paaris- ja grupi -töö, erinevad videonäited koosmusitseerimise vormidest;

Loodusõpetus: õuesõpe – kuulamine: loodushäälte jäljendamine pillidega, loodusnähtuste kirjeldamine muusikalist kirjaoskust õpetades ja arendades; looduse ja loodusobjektide kajastamine nii folklooris kui laiemas muusikaloomes – Heino Eller, Mart Saar, Helena Tulve; J. Haydn, L. van Beethoven, C. Saint-Saens jt

V LÄBIVAD TEEMAD:

- 1) **keskkond ja jätkusuutlik areng** – õpilase kujunemine ja arendamine isiksuseks, ta
 - on sotsiaalselt aktiivne: on avatud suhtleja, sõbralik, abivalmis ja lugupidav; osaleb aktiivselt kooli ja kodukoha ettevõtmistes;
 - hoiab ja kaitseb teadlikult ümbritsevat keskkonda, lähedasi inimesi, väärtustab oma elu- ja õpikeskkonda, õpib säästlikult suhtuma ressursidesse; on teadlik oma kodumõisa ja selle lähiümbruse eripärast ja ainulaadsusest;
 - väärtustab jätkusuutlikkust - osaleb kogumis- ja säilitamisaktsioonides;
 - leiab lahendusi keskkonna- ja inimarengu küsimustele: toetab oma tegevusega teadlikult säilitatu hoidmist;

2) **kultuuriline identiteet** – õpilane kujuneb ja kasvab isiksuseks, kes

- on kultuuriteadlik: väärtustab eesti mõisa lugu, tunneb mõisatraditsioone ning oskab neid lõimida tänapäeva elu ja kultuuriga (käitumine, toidud; muusika, arhitektuur), huvitub oma koolimõisa kultuuripärandist;
- õpib mõistma mõisakultuuri muutumist ajaloo vältel, selle seoseid ja sobitumist tänapäevaga;
- tunneb kultuuride mitmekesisust, õpib hindama erinevaid pärimuskultuure (mõis ja talurahvas);
- on kultuuriliselt salliv;
- teeb võimalusel koostööd mõisakooli muuseumiga, kogudes kodukoha eriilmelist pärimust - nii esemelist, talletatud kui ka suulist;
- osaleb aktiivselt nii mõisa- kui kaasaegse kultuuri üritustel, annab tagasisidet;
- on avatud erinevatele loomingulistele eneseväljendustele;

3) **väärtused ja kõlblus** – õpilane kujuneb ja kasvab isiksuseks, kes

- tunneb ühiskonnas üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid ning läbi mõisakasvatuse kujundab oma käitumispõhimõtted;
- järgib ja peab kinni üldtunnustatud väärtustest ja kõlbluspõhimõtetest koolis ja väljaspool kooli, hindab ja täidab kooli kodukorra kokkuleppeid, on lugupidav ja austav kõikide oma partneritega;
- ei jää ükskõikseks väärtuste ja kõlbluspõhimõtete eiramise puhul ja vajadusel sekkub oma võimaluste piires situatsioonidesse;
- toetub oma tegevustes kultuurilistele traditsioonidele (talgud, teemapäevad jm) ja arengusuundadele, aidates kaasa kogukonna traditsioonide hoidmisele ja kujundamisele;
- väärtuskasvatus seotuna mõisalugudega - ajalooliste isikute juhtumised (arhiivimaterjalid), jutustused, suuline pärimus, objektid.

2.KLASS

70 tundi õppeaastas

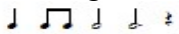
Aine õpetamise eesmärgid

Muusikaõpetusega 2. klassis taotletakse, et õpilane:

- * arendab vokaalseid võimeid;
- * arendab loovust, algatusvõimet ja katsetamisjulgust;
- * arendab improvisatsioonioskust läbi laulude ja rütmilise tegevuse;
- * musitseerib aktiivselt;
- * õpib tundma muusikalise kirjaoskuse algtõdesid;
- * arendab muusikalist mõtlemist ja eneseväljendusoskust;
- * õpib kasutama muusikalist sõnavara.

Õppeaine ajaline maht

2. klassis on muusikaõpetust 2 tundi nädalas, s.o 70 tundi õppeaastas.

ÕPPESISU JA –TEGEVUS	ÕPITULEMUSED
Laulmine ja hääle arendamine	
<p>Aktiivse, ent loomuliku häälega laulma õpetamine, laulude omandamine kuulmise, rütmipildi ja õpitavate astmete abil, teksti selgitamine ja mõistmine.</p>	<p>*laulab loomuliku häälega üksinda ja koos teistega klassis ning ühe- ja/või kahehäälses koolikooris, mõistab laulupeo tähendust; *laulab eesti rahvalaule ja regilaule seoses kalendritähtpäevadega; *laulab erineva karakteri, helilaadi, taktimõõdu ning tempoga laule õpetaja valikul; *laulab peast osa <i>I kooliastme ühislauludest</i>: Eesti hümn (F. Pacius), Kungla rahvas, Tiliseb, tiliseb aisakell (L. Wirkhaus); Lapsed, tupp, Kevadel ; laulab meloodiat käemärkide, astmetrepi ja noodipildi järgi ning kasutab relatiivseid helikõrgusi (astmeid).</p>
Muusikaline kirjaoskus	
<p>Rütmifiguurid: astmetel SO, MI, RA, (JO) põhinevad mudelid; Alljärgnevate <i>oskussõnade tähenduste tundmaõppimine</i>: meetrum, takt, taktimõõt, taktijoon, kordamis- märk, kahekordne taktijoon, noodijoonestik, noodipea, noodivars, astmerida, astmetrepp.</p>	<p>*laulab lihtsat meloodiat käemärkide, astmetrepi järgi; *tunneb rütmisilpe TA, TI-TI, TA-A, TA-A-A, TIRI-TIRI, veerandpaus, tunneb noodipildi ja kuulamise järgi 2- ja 3-osalist taktimõõtu; *tajub ja õpib laulma astmemudeleid erinevates kõrguspositsioonides; *mõistab õpitud oskussõnade tähendust.</p>
Pillimäng	
<p>Mänguoskuse omandamine keha, rütmi- ja plaatpillidel, plokkflöödil või 6-keelsel väikekandlel.</p>	<p>*rakendab pillimängu laulude eel-, vahe- ja lihtsates kaasmängudes; *kasutab keha-, rütmi- ja plaatpille kaasmängudes ja/või <i>ostinato</i>'des; *väljendab pillimängus muusika sisu ja meeoleolu.</p>
Muusika kuulamine	
<p>Kuulamiseks antud ülesannete täitmine tv-s või paberil, kujustamine, pealkirjastamine, oma mõtete ja tunnete kirjeldamine suuliselt.</p>	<p>*iseloomustab kuulatud muusikapala, oskab määrata duuri/molli, kujustab meeoleolu; *eristab kuuldeliselt laulu ja pillimuusikat; *teab muusika väljendusvahendeid (rütm, tempo, dünaamika, laad – duur/moll); *kirjeldab kuulatava muusikapala meeoleolu ja karakterit, kasutades õpitud oskussõnavara;</p>

	*väljendab muusika meeleolu ja karaktereid kunstiliste vahendite abil.
Liikumine	
Plaadimuusika ja klaveri järgi liikumine, tunnetades õpitud rütme, tempot, karakterit; tutvumine eesti laulu- ja ringmängudega.	*oskab väljendada muusika tempot, rütmikat, karakterit, dünaamikat; *tunnetab ning väljendab muusika sisu, meeleolu ja ülesehitust liikumise kaudu; *oskab eesti laulu- ja ringmänge.
Omalooming	
Sõnalised ja muusikalised loominguksed (näit. regilaul), rütmi- ja meloodiaimprovisatsioonid flöödil, rütmi- ja Orffi pillidel (plaatpillid).	*loob lihtsamaid tekste: liisusalme, regivärsse, laulusõnu jne; *loob lihtsaid rütmilisi kaasmänge keha-, rütmi- ja plaatpillidel; *kasutab lihtsates kaasmängudes astmemudeleid; *kasutab loovliikumist muusika meeleolu väljendamiseks.
Õppekäigud	
Koolikontserdid külalisesinejatega, kultuuriürituste/muusikateatri külastamine.	*osaleb meeeldi muusika- ja kultuuriüritustel, samuti loovtöodes, vestlustes, aruteludes; *huvitub muusikalisest tegevusest nii koolis kui ka väljaspool kooli; *kirjeldab kogetud muusikaelamusi ning avaldab nende kohta arvamust suulisel või muul looval viisil; kasutab arvamust väljendades eakohast muusikalist oskussõnavara.

Muutused võrreldes eelmise õppekavaga:

1. Lisatud on plokkflööti ja/või väikekannel, soovituslikult C. Orffi instrumentarium (ksülofonid, kellamängud, erinevad rütmipillid).
2. Kasvanud omaloomingu ja õppekäikude osatähtsus (eraldi muusikaõpetuse osana).

IKT rakendamine: muusikavideod, virtuaalnäitused ja -arhiivid, e-tund - tunni näitlikustamine; vabavaraliste noodistus- ja helendusprogrammide kasutamine (näit MuseScore, Virtualpiano);

Kunstiõpetus: kuulatavate muusikateoste kujustamine joonistuste (ka programmi Paint abil), mõisamustrite, tekstiili ja loova mõtlemise arendamiseks ka olmevahenditega;

Eesti keel: laulude sisu mõistmine, omadussõnade leidmine ja kasutamine muusika kirjeldamisel, loominguksed pealkirjade ja jutukeste loomine muusikat kuulates, sõnarütmide kasutamine rütmifiguuride õppimisel ja kordamisel;

Matemaatika: aritmeetika rütmiharjutustes ja vältuste tundmaõppimisel, geomeetriliste kujundite kasutamine muusika kirjeldamiseks;

Ajalugu: seoste loomine heliloojate ja ajastute vahel, kultuuriliste nähtuste tutvustamine;

Rütmika (kehaline kasvatus): koordinaatsioon (pillimäng, kehapill, liikumine), tempo, karakter;

Inimeseõpetus: sotsialiseerumine – paaris- ja grupi -töö, erinevad videonäited koosmusitseerimise vormidest;

Loodusõpetus: õuesõpe – kuulamine: loodushäälte jäljendamine pillidega, loodusnähtuste kirjeldamine muusikalist kirjaoskust õpetades ja arendades; looduse ja loodusobjektide kajastamine nii folklooris kui laiemas muusikaloomes – Heino Eller, Mart Saar, Helena Tulve; J. Haydn, L. van Beethoven, C. Saint-Saens jt

V LÄBIVAD TEEMAD:

- 3) **keskkond ja jätkusuutlik areng** – õpilase kujunemine ja arendamine isiksuseks, ta
- on sotsiaalselt aktiivne: on avatud suhtleja, sõbralik, abivalmis ja lugupidav; osaleb aktiivselt kooli ja kodukoha ettevõtmistes;
 - hoiab ja kaitseb teadlikult ümbritsevat keskkonda, lähedasi inimesi, väärtustab oma elu- ja õpikeskkonda, õpib säästlikult suhtuma ressursidesse; on teadlik oma kodumõisa ja selle lähiümbruse eripärast ja ainulaadsusest;
 - väärtustab jätkusuutlikkust - osaleb kogumis- ja säilitamisaktsioonides;
 - leiab lahendusi keskkonna- ja inimarengu küsimustele: toetab oma tegevusega teadlikult säilitatu hoidmist;
- 4) **kultuuriline identiteet** – õpilane kujuneb ja kasvab isiksuseks, kes
- on kultuuriteadlik: väärtustab eesti mõisa lugu, tunneb mõisatraditsioone ning oskab neid lõimida tänapäeva elu ja kultuuriga (käitumine, toidud; muusika, arhitektuur), huvitub oma koolimõisa kultuuripärandist;
 - õpib mõistma mõisakultuuri muutumist ajaloo vältel, selle seoseid ja sobitumist tänapäevaga;
 - tunneb kultuuride mitmekesisust, õpib hindama erinevaid pärimuskultuure (mõis ja talurahvas);
 - on kultuuriliselt salliv;
 - teeb võimalusel koostööd mõisakooli muuseumiga, kogudes kodukoha eriilmelist pärimust - nii esemelist, talletatud kui ka suulist;
 - osaleb aktiivselt nii mõisa- kui kaasaegse kultuuri üritustel, annab tagasisidet;
 - on avatud erinevatele loomingulistele eneseväljendustele;
- 3) **väärtused ja kõlblus** – õpilane kujuneb ja kasvab isiksuseks, kes
- tunneb ühiskonnas üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid ning läbi mõisakasvatuse kujundab oma käitumispõhimõtted;

- järgib ja peab kinni üldtunnustatud väärtustest ja kõlbluspõhimõtetest koolis ja väljaspool kooli, hindab ja täidab kooli kodukorra kokkuleppeid, on lugupidav ja austav kõikide oma partneritega;
- ei jää ükskõikseks väärtuste ja kõlbluspõhimõtete eiramise puhul ja vajadusel sekkub oma võimaluste piires situatsioonidesse;
- toetub oma tegevustes kultuurilistele traditsioonidele (talgud, teemapäevad jm) ja arengusuundadele, aidates kaasa kogukonna traditsioonide hoidmisele ja kujundamisele;
- väärtuskasvatus seotuna mõisalugudega - ajalooliste isikute juhtumised (arhiivimaterjalid), jutustused, suuline pärimus, objektid.

3.KLASS

70 tundi õppeaastas

Aine õpetamise eesmärgid

Muusika õpetamisega 3. klassis taotletakse, et õpilane:

- * arendab vokaalseid võimeid;
- * arendab loovust, algatusvõimet ja katsetamisjulgust;
- * arendab improvisatsioonioskust läbi laulude ja rütmilise tegevuse;
- * musitseerib aktiivselt;
- * õpib tundma muusikalise kirjaoskuse algtõdesid;
- * arendab muusikalist mõtlemist ja eneseväljendusoskust;
- * õpib kasutama muusikalist sõnavara.

Aine õpetamise eesmärgid

Muusikaõpetusega 3. klassis taotletakse, et õpilane:

- tunneb rõõmu muusikast ning tunnetab, teadvustab ja arendab musitseerimise kaudu oma võimeid;
- tunneb huvi muusika kui kunstiliigi vastu ning kujundab enda esteetilist maitset;

- mõtleb ja tegutseb loovalt ning väljendab end loominguliselt muusikaliste tegevuste kaudu;
- kasutab muusikalistes tegevustes omandatud muusikalise kirjaoskuse põhiluseid;
- väärtustab muusikat ning muusikategevust inimese, kultuuri ja igapäevaelu rikastajana;
- teab ja hoiab rahvuskultuuri traditsioone, osaleb selle edasikandmises ning mõistab ja austab erinevaid rahvuskultuure.

Õppeaine ajaline maht

3. klassis on muusikaõpetust 2 tundi nädalas, s.o 70 tundi õppeaastas.

ÕPPESISU JA –TEGEVUS	ÕPITULEMUSED
Laulmine ja hääle arendamine	
<p>Aktiivse ja loomuliku häälega laulmine, laulude omandamine kuulmise, rütmipildi ja õpitavate astmete abil, teksti selgitamine ja mõistmine.</p>	<p>*laulab loomuliku kehahoiu ja hingamise, vaba toonitekitamise ja selge diktsiooniga ning emotsionaalselt üksi ja rühmas;</p> <p>*mõistab ja väljendab lauldes muusika sisu ning meeolelu;</p> <p>*laulab meloodiat käemärkide, astmetrepi ja noodipildi järgi ning kasutab relatiivseid helikõrgusi (astmeid);</p> <p>*laulab eakohaseid laste-, mängu- ja mudellaule, kaanoneid ning eesti ja teiste rahvaste laule;</p> <p>*laulab peast I kooliastme ühislause: Eesti hümn (F. Pacius), Kungla rahvas, Tiliseb, tiliseb aisakell (L. Wirkhaus); Lapsed, tупpa, Teele, teele, kurekesed, Kevadel, Mu isamaa armas, Aeg (R. eespere).</p>
Muusikaline kirjaoskus	
Rütmifiguurid:	*mõistab õpitud helivältuste, rütmifiguuride ja pauside tähendust ning kasutab neid

<p>♪ ♪ ♫ ♬ ♮, lisaks TIRI-TIRI ja TAI-RI;</p> <p>astmerea enamusel astmetel põhinevad mudelid;</p> <p><i>oskussõnade tähenduste kordamine:</i></p> <p>meetrum, takt, taktimõõt, taktijoon, kordamis- märk, kahekordne taktijoon, noodijoonestik, noodipea, noodivars, astmerida, astmetrepp.</p> <p>Uued: fermaat, volt, segno, duur, moll, kolmkõla, veerandnoot, veerandpaus.</p>	<p>muusikalistes tegevustes;</p> <p>*teaab 2- ja 3-osalise taktimõõdu tähendust ning arvestab seda musitseerides;</p> <p>*tajub ja õpib laulma astmemudeleid erinevates kõrguspositsioonides;</p> <p>*mõistab JO-võtme tähendust ning kasutab seda noodist lauldes;</p> <p>*õpib lauludes tundma JO- ja RA-astmerida;</p> <p>*mõistab õpitud oskussõnade tähendust ja kasutab neid praktikas:</p> <p>1) meetrum, takt, taktimõõt, taktijoon, kordamismärk, kahekordne taktijoon, noodijoonestik, noodipea, noodivars, astmerida, astmetrepp, punkt noodivältuse pikendajana;</p> <p>2) koorijuht, koor, ansambel, solist, eeslaulja, rahvalaul, rahvapill, rahvatants, dirigent, orkester, helilooja, sõnade autor;</p> <p>3) muusikapala, salm, refrään, kaanon, marss, polka, valss, <i>ostinato</i>, kaasmäng, eelmäng, vahemäng;</p> <p>4) rütm, meloodia, tempo, kõlavärv, vaikselt, valjult, <i>piano</i>, <i>forte</i>, fermaat;</p> <p>5) laulurepertuaariga tutvustatakse märke <i>latern</i>, <i>segno</i>, <i>volt</i>.</p>
Muusika kuulamine ja muusikalugu	
<p>Kuulamiseks antud ülesannete täitmine tv-s või paberil, kujustamine, pealkirjastamine, võrdlemine loodusnähtuste või eluta esemetega, oma mõtete ja tunnete kirjeldamine suuliselt.</p>	<p>*tutvunud erinevat muusikat kuulates selle väljendusvahenditega: meloodia, rütm, tempo, dünaamika, laadid, ülesehitus;</p> <p>*eristab kuuldaliselt laulu ja pillimuusikat;</p> <p>*eristab kuuldaliselt marssi, valssi ja polkat;</p>

<p>Tutvumine heliloojatega – M. Härma, G. Ernesaks, W.A. Mozart, L. van Beethoven</p>	<p>*on tutvunud eesti rahvalaulu ja rahvapillidega: kannel, hiiu kannel, lõõtspill, torupill, sarvepill, vilepill; *kirjeldab ning iseloomustab kuulatava muusikapala meeleolu ja karakterit, kasutades õpitud oskussõnavara; *väljendab muusika meeleolu ja karaktereid kunstiliste vahenditega; *seostab muusikapala selle autoritega.</p>
<p>Pillimäng</p>	
<p>Mänguoskuse edasiarendamine rütmi- ja plaatpillidel, plokkflöödil või 6-keelsel väikekandel.</p>	<p>*kasutab rütmi- ja plaatpille lihtsamates kaasmängudes ja/või <i>ostinato</i>’des; *omandab (6-keelse väikekandle või) plokkflöödi raskemaid mänguvõtteid ning kasutab neid musitseerides; *väljendab pillimängus muusika sisu ja meeleolu.</p>
<p>Omalooming</p>	
<p>Sõnalised ja muusikalised loomingu katsetused (näit. regilaul), rütmi- ja meloodia improvisatsioonid flöödil, rütmi- ja Orff'i pillidel.</p>	<p>*loob lihtsaid rütmilisi kaasmänge keha-, rütmi- ja plaatpillidel; *kasutab lihtsates kaasmängudes astmemudeleid; *loob lihtsamaid tekste: liisusalme, regivärsse, laulusõnu jne; *kasutab loovliikumist muusika meeleolu väljendamiseks.</p>
<p>Liikumine</p>	
<p>Plaadimuusika ja klaveri järgi liikumine, tunnetades erinevaid rütme, tempot, karakterit; eesti laulu- ja ringmängud; improvisatsioonid.</p>	<p>*tunnetab ning väljendab muusika sisu, meeleolu ja ülesehitust liikumise kaudu; *tunneb eesti laulu- ja ringmänge.</p>

Õppekäigud	
Koolikontserdid külalisesinejatega, kultuuriürituste/muusikateatri külastamine.	*kirjeldab kogetud muusikaelamusi ning avaldab nende kohta arvamust suulisel või muul looval viisil; *kasutab arvamust väljendades muusikalist oskussõnavara.

Muutused võrreldes eelmise õppekavaga:

1. Lisatud on plokkflööt ja/või väikekannel, soovituslikult C. Orffi instrumentarium (ksülofonid, kellamängud, erinevad rütmipillid).
2. Kasvanud omaloomingu ja õppekäikude osatähtsus muusikaõpetuse eraldi osana.

IV LÕIMING

IKT rakendamine: muusikavideod, virtuaalnäitused ja -arhiivid, e-tund - tunni näitlikustamine; vabavaraliste noodistus- ja helindusprogrammide kasutamine (näit MuseScore, Virtualpiano);

Kunstiõpetus: kuulatavate muusikateoste kujustamine joonistuste (ka programmi Paint abil), mõisamustrite, tekstiili ja loova mõtlemise arendamiseks ka olmevahenditega;

Eesti keel: laulude sisu mõistmine, omadussõnade leidmine ja kasutamine muusika kirjeldamisel, loominguliste pealkirjade ja jutukeste loomine muusikat kuulates, sõnarütmide kasutamine rütmifiguuride õppimisel ja kordamisel;

Matemaatika: aritmeetika rütmiharjutustes ja vältuste tundmaõppimisel, geomeetriliste kujundite kasutamine muusika kirjeldamiseks;

Ajalugu: seoste loomine heliloojate ja ajastute vahel, kultuuriliste nähtuste tutvustamine;

Rütmika (kehaline kasvatus): koordineerimine (pillimäng, kehapiir, liikumine), tempo, karakter;

Inimeseõpetus: sotsialiseerumine – paaris- ja grupi -töö, erinevad videonäited koosmusitseerimise vormidest;

Loodusõpetus: õuesõpe – kuulamine: loodushäälte jäljendamine pillidega, loodusnähtuste teisendamine heli- ja rütmiõpetusse; vaatlemine: nähtu kirjeldamine muusikalist kirjaoskust õpetades ja arendades; looduse ja loodusobjektide kajastamine nii folklooris kui laiemas muusikaloomes – Heino Eller, Mart Saar, Helena Tulve; J. Haydn, L. van Beethoven, C. Saint-Saens jt

V LÄBIVAD TEEMAD:

- 5) **keskkond ja jätkusuutlik areng** – õpilase kujunemine ja arendamine isiksuseks, ta
- on sotsiaalselt aktiivne: on avatud suhtleja, sõbralik, abivalmis ja lugupidav; osaleb aktiivselt kooli ja kodukoha ettevõtmistes;
 - hoiab ja kaitseb teadlikult ümbritsevat keskkonda, lähedasi inimesi, väärtustab oma elu- ja õpikeskkonda, õpib säästlikult suhtuma ressursidesse; on teadlik oma kodumõisa ja selle lähiümbruse eripärast ja ainulaadsusest;
 - väärtustab jätkusuutlikkust - osaleb kogumis- ja säilitamisaktsioonides;
 - leiab lahendusi keskkonna- ja inimarengu küsimustele: toetab oma tegevusega teadlikult säilitatu hoidmist;

- 6) **kultuuriline identiteet** – õpilane kujuneb ja kasvab isiksuseks, kes
- on kultuuriteadlik: väärtustab eesti mõisa lugu, tunneb mõisatraditsioone ning oskab neid lõimida tänapäeva elu ja kultuuriga (käitumine, toidud; muusika, arhitektuur), huvitub oma koolimõisa kultuuripärandist;
 - õpib mõistma mõisakultuuri muutumist ajaloo vältel, selle seoseid ja sobitumist tänapäevaga;
 - tunneb kultuuride mitmekesisust, õpib hindama erinevaid pärimuskultuure (mõis ja talurahvas);
 - on kultuuriliselt salliv;
 - teeb võimalusel koostööd mõisakooli muuseumiga, kogudes kodukoha eriilmelist pärimust - nii esemelist, talletatud kui ka suulist;
 - osaleb aktiivselt nii mõisa- kui kaasaegse kultuuri üritustel, annab tagasisidet;
 - on avatud erinevatele loomingulistele eneseväljendustele;

3) väärtused ja kõlblus

– õpilane kujuneb ja kasvab isiksuseks, kes

- tunneb ühiskonnas üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid ning läbi mõisakasvatuse kujundab oma käitumispõhimõtted;

- järgib ja peab kinni üldtunnustatud väärtustest ja kõlbluspõhimõtetest koolis ja väljaspool kooli, hindab ja täidab kooli kodukorra kokkuleppeid, on lugupidav ja austav kõikide oma partneritega;
- ei jää ükskõikseks väärtuste ja kõlbluspõhimõtete eiramise puhul ja vajadusel sekkub oma võimaluste piires situatsioonidesse;
- toetub oma tegevustes kultuurilistele traditsioonidele (talgud, teemapäevad jm) ja arengusuundadele, aidates kaasa kogukonna traditsioonide hoidmisele ja kujundamisele;
- väärtuskasvatus seotuna mõisalugudega - ajalooliste isikute juhtumised (arhiivimaterjalid), jutustused, suuline pärimus, objektid.

4.KLASS

Aine õpetamise eesmärgid

Muusikaõpetusega 4. klassis taotletakse, et õpilane:

- * õpiks laulma ka kahehäälselt (k.a. erinevad kaanonid ja ostinatopartiiga laulud)
- * arendaks pillimänguoskust ja rakendaks seda erinevates pillikoosseisudes;
- * iseloomustaks kuulatud muusikapalu, tuginedes muusika väljendusvahenditele ja oskussõnavarale;
- * õpiks tundma maailma muusikaliteratuuri väljapaistvaid teoseid (J.S. Bach, W.A. Mozart, L.van Beethoven, P. Tšaikovski)
- * oskaks kasutada muusika väljendusvahendeid erinevates muusikalistes tegevustes;
- * sooviks ennast loominguliselt väljendada;
- * külastaks kontserte ja muusikateatrit ning viibiks võimalusel õppekäikudel helistuudiosse, muusikakooli, muuseumi jm.
- * kasvaks kultuurilises teadlikkuses, tema oskused kinnistuksid.

Õppeaine ajaline maht

4. klassis on muusikaõpetust 2 tundi nädalas, s.o 70 tundi õppeaastas.

ÕPPESISU JA –TEGEVUS	ÕPITULEMUSED
Laulmine ja hääle arendamine	
Laulab ühe- või kahehäälselt klassis oma hääle omapära arvestades.	* laulab loomuliku kehahoiu, hingamise, selge diktsiooni ja (võimalikult) puhta intonatsiooniga ning väljendusrikkalt; on teadlik häälehoiu vajadusest;
Laulab koolikooris õpetaja valikul ja/või erinevates vokaal-	* laulab eakohaseid ühe- ja kahehäälseid laule ja kaanoneid ning eesti ja teiste rahvaste laule <i>a cappella</i> ja saatega;
	* rakendab muusikalisi teadmisi ning arvestab muusika väljendusvahendeid üksi ja rühmas lauldes;

<p>instrumentaalkoosseisudes tunnis ning tunnivälises tegevuses; mõistab laulupeo traditsiooni ja tähendust; oskab laulda eesti rahvalaule (sh. regilaulu) ning peast oma kooliastme ühislause; kasutab laule õppides relatiivseid helikõrgusi; kasutab üksinda ning koos musitseerides muusikalisi oskusi ja teadmisi.</p>	<p>* laulab peast kooliastme ühislause: Eesti hümn (Fr. Pacius), Kungla rahvas (K. A. Hermann), Mu isamaa armas, Eesti lipp (E. Võrk), Laul Põhjamaast, Püha öö (F. Gruber); * laulab meloodiat relatiivseid helikõrgusi kasutades käemärkide, rütmistatud astmenoodi järgi ja noodijoonestikul erinevates kõrguspositsioonides (SO, MI, RA, JO, RA₁, SO₁, JO¹, LE, DI); * duur- ja moll helilaad ning duur- ja moll kolmkõla seoses lauludega.</p>
<p>Pillimäng</p>	
<p>Kasutab üksinda ning koos musitseerides muusikalisi oskusi ja teadmisi, orienteerub nootide tähtnimedes ja rütmipildis.</p>	<p>* kasutab rütmi- ja plaatpille kaasmängudes ja/või <i>ostinato</i>'des; * rakendab musitseerides 6-keelse väikekandle või plokkflöödi mänguvõtteid; * seostab absoluutseid helikõrgusi pillimänguga.</p>
<p>Liikumine</p>	
<p>Kasutab üksinda ning grupis rütmiliikumise oskusi ja mõnesid tantsusamme (galopp, polka, valss, rumba)</p>	<p>* tunnetab ja väljendab liikumises meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat ning muusikapala vormi; * proovib liikuda nii grupis kui paaris.</p>
<p>Muusika kuulamine ja muusikalugu</p>	
<p>Kirjeldab ning põhjendab suunavate küsimuste ja omandatud muusika oskussõnade abil kuulatavat muusikat, mõistab autorsuse tähendust; eristab kuuldeliselt vokaal- ja instrumentaal- muusikat; teab kuulsate klassikaheliloojate elulugusid ja tunneb tähtsamaid teoseid</p>	<p>* kuulab ja eristab muusikapalades muusika väljendusvahendeid: meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat, tämbrit ja vormi (kahe- ja kolmeosaline lihtvorm); * iseloomustab kuulatavat muusikapala ning põhjendab oma arvamust, kasutades muusika oskussõnavara; * kuulab ning võrdleb vokaalmuusikat: hääleliike (sopran, metsosopran, alt, tenor, bariton, bass), teab eesti laulupidude traditsiooni; * eristab kuuldeliselt eesti rahvapille ja muid muusikainstrumente (klahv-, keel-, puhk- ja löökpillid).</p>
<p>Muusikaline kirjaoskus ja oskussõnavara</p>	
<p>Kasutab üksinda ning koos musitseerides muusikalisi oskusi ja teadmisi.</p>	<p>* Mõistab helivältuste, rütmifiguuride ja pauside tähendust ning kasutab neid muusikalistes tegevustes; * noodivältused, rütmifiguurid ja pausid:</p> <p style="text-align: center;"> </p> <p>* laulab noodist astmetel SO, MI, RA, JO, RA₁, SO₁, JO¹, LE, käemärkide, rütmistatud astmenoodi järgi ja noodijoonestikul erinevates kõrguspositsioonides; * 2/4, 3/4 ja 4/4 taktimõõtude tähenduse mõistmine ja arvestamine musitseerimisel;</p>

	<p>* mõistab allolevate oskussõnade tähendust ning kasutab neid praktikas: teose vorm, eeltakt, viiulivõti, klaviatuur, duur-helilaad, moll-helilaad, absoluutsed helikõrgused (tähtnimed), helistik, toonika, helistikumärgid, diees (#), bemoll (b), bekarr (♯); b), vokaalmuusika, soololaul, koorilaul, instrumentaalmuusika, improvisatsioon; dünaamika: <i>piano, forte, mezzopiano, mezzoforte, pianissimo, fortissimo, crescendo, diminuendo</i>; kordavalt I kooliastme muusikaline kirjaoskus ja oskussõnavara.</p>
Omalooming	
<p>Julgeb esitada ideid ja rakendab võimetekohaselt oma loovust nii sõnalises kui ka erinevates muusikalistes eneseväljendustes, sh. erinevaid vahendeid kasutades.</p>	<p>* Loob rütmilis-meloodilisi improvisatsioone, kaasmänge ja/või <i>ostinato</i>'sid keha-, rütmi- ja plaatpillidel; * kasutab improvisatsioonides astmemudeleid; * loob tekste: regivärsse, lihtsamaid laulusõnu jne; * kasutab muusika karakteri ja meeleolu väljendamiseks loovliikumist; * kasutab üksinda ning koos musitseerides muusikalisi oskusi ja teadmisi.</p>
Õppekäigud	
<p>Huvitub oma kooli ja kodukoha kultuurielust ning osaleb selles, külastab ühiseid muusika- ja kultuuriüritusi (muusikateater).</p>	<p>* Arutleb ja avaldab oma arvamust muusikaelamuste kohta suulisel, kirjalikul või muul looval viisil; * kasutab arvamust väljendades muusikalist oskussõnavara.</p>

IV LÕIMING

IKT rakendamine: muusikavideod, virtuaalnäitused ja -arhiivid, e-tund - tunni näitlikustamine; vabavaraliste noodistus- ja helindusprogrammide kasutamine (näit MuseScore, Virtualpiano, MuLab);

Kunstiõpetus: kuulatavate muusikateoste kujustamine joonistuste (ka programmi Paint abil), mõisamustrite, tekstiili ja loova mõtlemise arendamiseks ka olmevahenditega;

Eesti keel: laulude sisu mõistmine, omadussõnade leidmine ja kasutamine muusika kirjeldamisel, loominguliste pealkirjade ja jutukeste loomine muusikat kuulates, sõnarütmide kasutamine rütmifiguuride õppimisel ja kordamisel;

Matemaatika: aritmeetika rütmiharjutustes ja vältuste tundmaõppimisel, geomeetriliste kujundite kasutamine muusika kirjeldamiseks;

Ajalugu: seoste loomine heliloojate ja ajastute vahel, kultuuriliste nähtuste mõistmine;
Rütmika (keheline kasvatus): koordinaatsioon (pillimäng, kehapill, liikumine), tempo, karakter;

Inimeseõpetus: teadlikkus häälest ja hääleliikidest, sotsialiseerumine – paaris- ja grupi - töö, erinevad videonäited koosmusitseerimise vormidest;

Loodusõpetus: õuesõpe – kuulamine: loodushäälte jäljendamine pillidega, loodusprotsesside teisendamine heli- ja rütmiõpetusse; vaatlemine: nähtu kirjeldamine muusikalist kirjaoskust kasutades ja arendades; looduse ja loodusobjektide kajastamine nii folklooris kui laiemas muusikaloomes – Heino Eller, Mart Saar, Helena Tulve; J. Haydn, L. van Beethoven, C. Saint-Saens jt

V LÄBIVAD TEEMAD:

- 7) **keskkond ja jätkusuutlik areng** – õpilase kujunemine ja arendamine isiksuseks, ta
- on sotsiaalselt aktiivne: on avatud suhtleja, sõbralik, abivalmis ja lugupidav; osaleb aktiivselt kooli ja kodukoha ettevõtmistes;
 - hoiab ja kaitseb vastutustundlikult ja teadlikult ümbritsevat keskkonda, lähedasi inimesi, väärtustab oma elu- ja õpikeskkonda, suhtub säästlikult olemasolevatesse ressursidesse; on teadlik oma kodumõisa ja selle lähiümbruse eripärast ja ainulaadsusest; **huvitub selle kultuuripärandist;**
 - väärtustab jätkusuutlikkust - teadvustab, et see, mida täna teeb, on suurepäraseks platvormiks tulevastele mõisakooli õpilastele ja tervele kogukonnale, osaleb kogumis- ja säilitamisaktsioonides;
 - leiab lahendusi keskkonna- ja inimarengu küsimustele: toetab oma tegevusega säästvalt ja otstarbekalt mõisakooli ja kogukonna arengut ja ka teadlikult säilitatu hoidmist;
 - tuleb toime kiiresti muutavas tehnoloogilises elu-, õpi- ja töökeskkonnas: oskab oma tegevustes otstarbekalt kasutada IT lahendusi, mõistes, et olulisim on sisu ja selle väärtused.
- 8) **kultuuriline identiteet** – õpilane kujuneb ja kasvab isiksuseks, kes
- on kultuuriteadlik: väärtustab eesti mõisa lugu, tunneb mõisatraditsioone ning oskab neid lõimida tänapäeva elu ja kultuuriga (käitumine, toidud; muusika, arhitektuur), huvitub oma koolimõisa kultuuripärandist, mõistab mõisakultuuri osa inimeste mõtte- ja käitumisladi kujundajana;
 - mõistab mõisakultuuri muutumist ajaloo vältel, selle seoseid ja sobitumist tänapäevaga;
 - tunneb kultuuride mitmekesisust, hindab erinevaid pärimuskultuure (mõis ja talurahvas), suudab giidina oma mõisat tutvustada;
 - on kultuuriliselt salliv ja koostööaldis - oskab kodumõisa kultuuriväärtusi ka reklaamida;
 - teeb võimalusel koostööd mõisakooli muuseumiga, kogudes kodukoha eriilmelist pärimust - nii esemelist, talletatud kui ka suulist;
 - osaleb aktiivselt nii mõisa- kui kaasaegse kultuuri üritustel, annab tagasisidet;
 - on avatud erinevatele loomingulistele eneseväljendustele;

3) väärtused ja kõlblus – õpilane kujuneb ja kasvab isiksuseks, kes

- tunneb ühiskonnas üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid ning läbi mõisakasvatuse kujundab oma käitumispõhimõtted;
- järgib ja peab kinni üldtunnustatud väärtustest ja kõlbluspõhimõtetest koolis ja väljaspool kooli, hindab ja täidab kooli kodukorra kokkuleppeid, on lugupidav ja austav kõikide oma partneritega;
- ei jää ükskõikseks väärtuste ja kõlbluspõhimõtete eiramise puhul ja vajadusel sekkub oma võimaluste piires situatsioonidesse;
- toetub oma tegevustes kultuurilistele traditsioonidele (talgud, teemapäevad jm) ja arengusuundadele, aidates kaasa kogukonna traditsioonide hoidmisele ja kujundamisele;
- väärtuskasvatus seotuna mõisalugudega - ajalooliste isikute juhtumised (arhiivimaterjalid), jutustused, suuline pärimus, objektid;
moraalsed väärtused – edasiviivad ja tugepakkuvad: ausus, tolerantsus, positiivsus;
intellektuaalsed väärtused – silmaringi ja vaimsust arendavad: ajalugu, traditsioonid, kultuurisidemed;
praktilised väärtused – igapäevaselt teostatavad: areng, koostöö, keskkonnakasvatus.

5.KLASS

70 tundi õppeaastas

I ÕPPEAINE EESMÄRGID

õpilane:

- õpib laulma kahehäälselt (k.a. erinevad kaanonid ja ostinatopartiiga laulud)
- oskab mängida pilli ja rakendab oma oskust erinevates pillikoosseisudes;
- oskab iseloomustada kuulatud muusikapalu, tuginedes muusika väljendusvahenditele ja oskussõnavarale;
- õpib tundma nii eesti (A. Pärt, E.-S. Tüür, V. Tormis, H. Eller) kui maailma muusikaliteratuuri väljapaistvaid teoseid (J.S. Bach, W.A. Mozart, L.van Beethoven, P. Tšaikovski, B. Britten jt.);
- oskab kasutada muusika väljendusvahendeid erinevates muusikalistes tegevustes;
- soovib ennast loominguliselt väljendada;
- külastab kontserte ja muusikateatrit ning viibib võimalusel õppekäikudel helistuudiosse, muusikakooli, muuseumi jm;
- kasvab teadlikkus Eesti muusika- ja kultuurimainest Euroopas ning meie rahvusvaheliselt tuntumatest heliloojatest ja muusikutest;

II ÕPPESISU JA –TEGEVUS	III ÕPITULEMUSED
1. Laulmine ja hääle arendamine	
<p>Laulab ühe- või kahehäälselt oma hääle omapära arvestades; laulab koolikooris õpetaja valikul ja/või erinevates vokaalkoosseisudes tunnis ning tunnivälises tegevuses; mõistab laulupeo traditsiooni ja tähendust; oskab laulda eesti rahvalaule (sh. regilaulu) ning peast oma kooliastme ühislause; kasutab laule õppides relatiivseid helikõrgusi; kasutab üksinda ning koos musitseerides muusikalisi oskusi ja teadmisi.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • laulab loomuliku kehahoiu, hingamise, selge diktsiooni ja (võimalikult) puhta intonatsiooniga ning väljendusrikkalt; on teadlik häälehoiu vajadusest; • laulab eakohaseid ühe- ja kahehäälsed laule ja kaanoneid ning eesti ja teiste rahvaste laule <i>a cappella</i> ja saatega; • rakendab muusikalisi teadmisi ning arvestab muusika väljendusvahendeid üksi ja rühmas lauldes; • laulab peast kooliastme ühislause: • Eesti hümn (Fr. Pacius), Kungla rahvas (K. A. Hermann), Mu isamaa armas, Eesti lipp (E. Võrk), • Laul Põhjamaast, Püha öö (F. Gruber); • * laulab meloodiat relatiivseid helikõrgusi kasutades käemärkide, rütmistatud astmenoodi järgi ja noodijoonestikul erinevates kõrguspositsioonides (SO, MI, RA, JO, RA₁, SO₁, JO¹, LE, DI); • * duur- ja moll helilaad ning duur- ja moll kolmkõla seoses lauludega.
2. Muusikaline kirjaoskus	
<p>Kasutab üksinda ning koos musitseerides muusikalisi oskusi ja teadmisi.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • mõistab helivältuste, rütmifiguuride ja pauside tähendust ning kasutab neid muusikalistes tegevustes; • noodivältused, rütmifiguurid ja pausid: <p>• </p> <ul style="list-style-type: none"> • laulab noodist astmetel SO, MI, RA, JO, RA₁, SO₁, JO¹, LE, käemärkide, rütmistatud astmenoodi järgi ja noodijoonestikul erinevates kõrguspositsioonides; • * 2/4, 3/4 ja 4/4 taktimõõtude tähenduse mõistmine ja arvestamine musitseerimisel; • * mõistab allolevate oskussõnade tähendust ning kasutab neid praktikas: teose vorm, eeltakt, viiulivõti, klaviatuur, duur-helilaad, moll-helilaad, absoluutsed helikõrgused (tähtnimed), helistik, toonika, helistikumärgid, diees (#), bemoll (b), bekarr (); b); • vokaalmuusika, soololaul, interpret, koorilaul, dirigent, instrumentaalmuusika, orkester, improvisatsioon; tämber, tempo, dünaamika: <i>piano</i>, <i>forte</i>, <i>mezzopiano</i>, <i>mezzoforte</i>, <i>pianissimo</i>, <i>fortissimo</i>, <i>crescendo</i>, <i>diminuendo</i>;
3. Muusika kuulamine ja muusikalugu	

<p>Kirjeldab ning põhjendab suunavate küsimuste ja omandatud muusika oskussõnade abil kuulatavat muusikat, mõistab autorsuse tähendust; eristab kuuldeliselt vokaal- ja instrumentaal- muusikat; teab kuulsate klassikaheliloojate elulugusid ja tunneb tähtsamaid teoseid.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • kuulab ja eristab muusikapalades muusika väljendusvahendeid: meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat, tämbrit ja vormi (kahe- ja kolmeosaline lihtvorm); • iseloomustab kuulatavat muusikapala ning põhjendab oma arvamust, kasutades muusika oskussõnavara; • kuulab ning võrdleb vokaalmuusikat: hääleliike (sopran, metsosopran, alt, tenor, bariton, bass), kooriliike, teab eesti laulupidude traditsiooni; • *eristab kuuldeliselt eesti rahvapille ja muid muusikainstrumente (klahv-, keel-, puhk- ja löökpillid), erinevaid orkestreid.
<p>4. Pillimäng</p>	
<p>Kasutab üksinda ning koos musitseerides muusikalisi oskusi ja teadmisi, orienteerub nootide tähtnimedes ja rütmipildis.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • kasutab rütmi- ja plaatpille kaasmängudes ja/või ostinato'des; • rakendab musitseerides (6-keelse väikekandle või) plokkflöödi edasijõudnute mänguvõtteid; • seostab absoluutseid helikõrgusi pillimänguga.
<p>5. Omalooming</p>	
<p>Julgeb esitada ideid ja rakendab võimetekohaselt oma loovust nii sõnaliselt kui ka erinevates muusikalistes eneseväljendustes, sh. infotehnoloogia võimalusi kasutades.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • loob rütmilis-meloodilisi improvisatsioone, kaasmänge ja/või <i>ostinato</i>'sid rütmi- ja plaatpillidel; • kasutab improvisatsioonides astmemudeleid; • loob tekste: regivärsse, lihtsamaid laulusõnu jne; • kasutab muusika karakteri ja meeleolu väljendamiseks loovliikumist; • kasutab üksinda ning koos musitseerides muusikalisi oskusi ja teadmisi.
<p>6. Liikumine</p>	
<p>Kasutab üksinda ning grupis rütmiliikumise oskusi ja mõnesid tantsusamme (galopp, polka, valss, rumba).</p>	<ul style="list-style-type: none"> • tunnetab ja väljendab liikumises meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat ning muusikapala vormi; • proovib liikuda nii grupis kui paaris.
<p>7. Õppekäigud</p>	
<p>Huvitub oma kooli ja kodukoha kultuurielust ning osaleb selles, külastab ühiseid muusika- ja kultuuriüritusi (muusikateater).</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Arutleb ja avaldab oma arvamust muusikaelamuste kohta suulisel, kirjalikul või muul looval viisil; • kasutab arvamust väljendades muusikalist oskussõnavara.

IV LÕIMING

IKT rakendamine: muusikavideod, virtuaalnäitused ja -arhiivid, e-tund - tunni näitlikustamine; vabavaraliste noodistus- ja helindusprogrammide kasutamine (näit MuseScore, Virtualpiano, MuLab);

Kunstiõpetus: kuulatavate muusikateoste kujustamine joonistuste (ka programmi Paint abil), mõisamustrite, tekstiili ja loova mõtlemise arendamiseks ka olmevahenditega;

Eesti keel: laulude sisu mõistmine, omadussõnade leidmine ja kasutamine muusika kirjeldamisel, loominguliste pealkirjade ja jutukeste loomine muusikat kuulates, sõnarütmide kasutamine rütmifiguuride õppimisel ja kordamisel;

Matemaatika: aritmeetika rütmiharjutustes ja vältuste tundmaõppimisel, geomeetriliste kujundite kasutamine muusika kirjeldamiseks;

Ajalugu: seoste loomine heliloojate ja ajastute vahel, kultuuriliste nähtuste mõistmine;

Rütmika (kehaline kasvatus): koordinaatsioon (pillimäng, kehapill, liikumine), tempo, karakter;

Inimeseõpetus: teadlikkus häälest ja hääleliikidest, sotsialiseerumine – paaris- ja grupi - töö, erinevad videonäited koosmusitseerimise vormidest;

Loodusõpetus: õuesõpe – kuulamine: loodushääle jälgendamine pillidega, loodusprotsesside teisendamine heli- ja rütmioõpetusse; vaatlemine: nähtu kirjeldamine muusikalist kirjaoskust kasutades ja arendades; looduse ja loodusobjektide kajastamine nii folklooris kui laiemas muusikaloomes – Heino Eller, Mart Saar, Helena Tulve; J. Haydn, L. van Beethoven, C. Saint-Saens jt

V LÄBIVAD TEEMAD:

- 9) **keskkond ja jätkusuutlik areng** – õpilase kujunemine ja arendamine isiksuseks, ta
- on sotsiaalselt aktiivne: on avatud suhtleja, sõbralik, abivalmis ja lugupidav; osaleb aktiivselt kooli ja kodukoha ettevõtmistes;
 - hoiab ja kaitseb vastutustundlikult ja teadlikult ümbritsevat keskkonda, lähedasi inimesi, väärtustab oma elu- ja õpikeskkonda, suhtub säästlikult olemasolevatesse ressursidesse; on teadlik oma kodumõisa ja selle lähiümbruse eripärast ja ainulaadsusest; **huvitub selle kultuuripärandist;**
 - väärtustab jätkusuutlikkust - teadvustab, et see, mida täna teeb, on suurepäraseks platvormiks tulevastele mõisakooli õpilastele ja tervele kogukonnale, osaleb kogumis- ja säilitamisaktisioonides;
 - leiab lahendusi keskkonna- ja inimarengu küsimustele: toetab oma tegevusega säästvalt ja otstarbekalt mõisakooli ja kogukonna arengut ja ka teadlikult säilitatu hoidmist;
 - tuleb toime kiiresti muutavas tehnoloogilises elu-, õpi- ja töökeskkonnas: oskab oma tegevustes otstarbekalt kasutada IT lahendusi, mõistes, et olulisim on sisu ja selle väärtused.

- 10) **kultuuriline identiteet** – õpilane kujuneb ja kasvab isiksuseks, kes

- on kultuuriteadlik: väärtustab eesti mõisa lugu, tunneb mõisatraditsioone ning oskab neid lõimida tänapäeva elu ja kultuuriga (käitumine, toidud; muusika, arhitektuur), huvitub oma koolimõisa kultuuripärandist, mõistab mõisakultuuri osa inimeste mõtte- ja käitumisladi kujundajana;
- mõistab mõisakultuuri muutumist ajaloo vältel, selle seoseid ja sobitumist tänapäevaga;
- tunneb kultuuride mitmekesisust, hindab erinevaid pärimuskultuure (mõis ja talurahvas), suudab giidina oma mõisat tutvustada;
- on kultuuriliselt salliv ja koostööaldis - oskab kodumõisa kultuuriväärtusi ka reklaamida;
- teeb võimalusel koostööd mõisakooli muuseumiga, kogudes kodukoha eriilmelist pärimust - nii esemelist, talletatud kui ka suulist;
- osaleb aktiivselt nii mõisa- kui kaasaegse kultuuri üritustel, annab tagasisidet;
- on avatud erinevatele loomingulistele eneseväljendustele;

3) väärtused ja kõlblus – õpilane kujuneb ja kasvab isiksuseks, kes

- tunneb ühiskonnas üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid ning läbi mõisakasvatuse kujundab oma käitumispõhimõtted;
- järgib ja peab kinni üldtunnustatud väärtustest ja kõlbluspõhimõtetest koolis ja väljaspool kooli, hindab ja täidab kooli kodukorra kokkuleppeid, on lugupidav ja austav kõikide oma partneritega;
- ei jää ükskõikseks väärtuste ja kõlbluspõhimõtete eiramise puhul ja vajadusel sekkub oma võimaluste piires situatsioonidesse;
- toetub oma tegevustes kultuurilistele traditsioonidele (talgud, teemapäevad jm) ja arengusuundadele, aidates kaasa kogukonna traditsioonide hoidmisele ja kujundamisele;
- väärtuskasvatus seotuna mõisalugudega - ajalooliste isikute juhtumised (arhiivimaterjalid), jutustused, suuline pärimus, objektid:
moraalsed väärtused – edasiviivad ja tugepakkuvad: ausus, tolerantsus, positiivsus;
intellektuaalsed väärtused – silmaringi ja vaimsust arendavad: ajalugu, traditsioonid, kultuurisidemed;
praktilised väärtused – igapäevaselt teostatavad: areng, koostöö, keskkonnakasvatus.

6.KLASS

35 tundi õppeaastas

I ÕPPEAINE EESMÄRGID

õpilane:

- õpib laulma ka kahehäälselt (k a erinevad kaanonid ja ostinaatopartiiga laulud)
- arendab pillimänguoskust ja rakendab seda erinevates pillikoosseisudes;
- iseloomustab kuulatud muusikapalu, tuginedes muusika väljendusvahenditele ja oskussõnavarale;
- õpib tundma nii Eesti (A. Pärt, E.-S. Tüür, V. Tormis, H. Eller jt.) kui maailma muusikaliteratuuri väljapaistvaid teoseid (J.S. Bach,
- W.A. Mozart, L.van Beethoven, P. Tšaikovski, B. Britten jt.);
- oskab kasutada muusikalisi väljendusvahendeid erinevates muusikalistes tegevustes;
- soovib ennast loominguliselt väljendada;
- külastab kontserte ja muusikateatrit ning viibib võimalusel õppekäikudel helistuudiosse, muusikakooli, muuseumi jm;
- kasvab teadlikkus Eesti muusika- ja kultuurimainest Euroopas ning meie rahvusvaheliselt tuntumatest heliloojatest ja muusikutest;

II ÕPPESISU JA –TEGEVUS	III ÕPITULEMUSED
1. Laulmine ja hääle arendamine	
<p>Laulab ühe- või kahehäälselt oma hääle omapära arvestades; laulab koolikooris õpetaja valikul ja/või erinevates vokaalkoosseisudes tunnis ning tunnivälises tegevuses; mõistab laulupeo traditsiooni ja tähendust; oskab laulda eesti rahvalaule (sh. regilaulu) ning peast oma kooliastme ühislausele; kasutab üksinda ning koos musitseerides muusikalisi oskusi ja teadmisi.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • laulab loomuliku kehahoiu, hingamise, selge diktsiooni ja (võimalikult) puhta intonatsiooniga ning väljendusrikkalt; on teadlik häälehoiu vajadusest; • laulab eakohaseid ühe- ja kahehäälsid laule ja kaanoneid ning eesti ja teiste rahvaste laule <i>a cappella</i> ja saatega; • rakendab muusikalisi teadmisi ning arvestab muusika väljendusvahendeid üksi ja rühmas lauldes; • laulab peast kooliastme ühislausele: • Eesti hümn (Fr. Pacius), Kungla rahvas (K. A. Hermann), Mu isamaa armas, Eesti lipp (E. Vörk), Laul Põhjamaast, Püha öö (F. Gruber); duur- ja moll- helilaad ning duur- ja moll- kolmkõla seoses lauludega.
2. Muusikaline kirjaoskus	

<p>Kasutab üksinda ja koos musitseerides muusikalisi oskusi ning teadmisi.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • mõistab helivältuste, rütmifiguuride ja pauside tähendust ning kasutab neid muusikalistes tegevustes; • noodivältused, rütmifiguurid ja pausid: • • laulab noodist käemärkide, rütmistatud astmenoodi järgi ja noodijoonestikul erinevates kõrguspositsioonides; • 2/4, 3/4 ja 4/4 taktimõõtude tähenduse mõistmine ja arvestamine musitseerimisel • mõistab allolevate oskussõnade tähendust ning kasutab neid praktikas: teose vorm, eeltakt, viiulivõti, klaviatuur, duur-helilaad, moll-helilaad, absoluutsed helikõrgused (tähtnimed), • helistik, toonika, helistikumärgid, diees (#), bemoll (b), bekarr (H); b), kolmkõlad • vokaalmuusika, soololaul, interpreet, koorilaul, dirigent, instrumentaalmuusika, orkester, improvisatsioon; • tämber, tempo: <i>presto, allegro, andante, largo, moderato</i> (it.k.), dünaamika: <i>piano, forte, mezzopiano, mezzoforte, pianissimo, fortissimo, crescendo, diminuendo</i> • euroopa rahvaste muusika: lühiülevaade erinevate maade ajaloost, rahvamuusikast ja –pillidest, kuulsatest heliloojatest.
<p>3. Muusika kuulamine ja muusikalugu</p>	
<p>Kirjeldab ning põhjendab suunavate küsimuste ja omandatud muusika oskussõnade abil kuulatavat muusikat, mõistab autorsuse tähendust; eristab kuuldeliselt erinevat vokaal- ja instrumentaalmuusikat; teab nii tähtsamate eesti kui maailma heliloojate elulugusid ja tunneb kuulsamaid teoseid.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kuulab ja eristab muusikapalades muusika väljendusvahendeid: melodiat, rütmi, tempot, dünaamikat, tämbrist ja vormi (kahe- ja kolmeosaline lihtvorm); • iseloomustab kuulatavat muusikapala ning põhjendab oma arvamust, kasutades muusika oskussõnavara; • kuulab ning võrdleb vokaalmuusikat: hääleliike (sopran, metsosopran, alt,

	<p>tenor, bariton, bass), kooriliike, teab eesti laulupidude traditsiooni;</p> <ul style="list-style-type: none"> eristab kuuldeliselt eesti rahvapille ja muid muusikainstrumente (klahv-, keel-, puhk- ja löökpillid), erinevaid orkestreid.
Pillimäng	
<p>Kasutab üksinda ning koos musitseerides muusikalisi oskusi ja teadmisi, orienteerub nootide tähtnimedes ja rütmipildis.</p>	<ul style="list-style-type: none"> kasutab rütmi- ja plaatpille kaasmängudes ja/või ostinato'des; rakendab musitseerides (6-keelse väikekandle või) plokkflöödi edasijõudnute mänguvõtteid; seostab absoluutseid helikõrgusi pillimänguga.
Omalooming	
<p>Julgeb esitada ideid ja rakendab võimetekohaselt oma loovust nii sõnalisel kui ka erinevates muusikalistes eneseväljendustes, sh infotehnoloogia võimalusi kasutades.</p>	<ul style="list-style-type: none"> loob rütmilis-meloodilisi improvisatsioone, kaasmänge ja/või <i>ostinato</i>'sid rütmi- ja plaatpillidel; kasutab improvisatsioonides astmemudeleid; loob tekste: regivärsse, lihtsamaid laulusõnu jne; kasutab muusika karakteri ja meeleolu väljendamiseks loovliikumist; kasutab üksinda ning koos musitseerides muusikalisi oskusi ja teadmisi.
Liikumine	
<p>Kasutab üksinda ning grupis rütmiliikumise oskusi ja mõnesid tantsusamme (galopp, polka, valss, rumba).</p>	<ul style="list-style-type: none"> tunnetab ja väljendab liikumises meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat ning muusikapala vormi; proovib liikuda nii grupis kui paaris.
Õppekäigud	
<p>Huvitub oma kooli ja kodukoha kultuurielust ning osaleb selles, külastab ühiseid muusika- ja kultuuriüritusi (muusikateater) Tallinnas jm</p>	<ul style="list-style-type: none"> arutleb ja avaldab oma arvamust muusikaelamuste kohta suulisel, kirjalikul või muul looval viisil; kasutab arvamust väljendades muusikalist oskussõnavara.

- 1) IKT rakendamine: muusikavideod, virtuaalnäitused ja -arhiivid, e-tund - tunni näitlikustamine; vabavaraliste noodistus- ja helindusprogrammide kasutamine (näit MuseScore, Virtualpiano, MuLab);
- 2) Kunstiõpetus: kuulatavate muusikateoste kujustamine joonistuste (ka programmi Paint abil), mõisamustrite, tekstiili ja loova mõtlemise arendamiseks ka olmevahenditega;
- 3) Eesti ja võõrkeeled: laulude sisu mõistmine, omadussõnade leidmine ja kasutamine muusika kirjeldamisel, loominguuliste pealkirjade ja jutukeste loomine muusikat kuulates, sõnarütmide kasutamine rütmifiguuride õppimisel ja kordamisel; võõrkeelsete (inglise, saksa, vene k) laulude ja videote tõlkimine;
- 4) Matemaatika: aritmeetika rütmiharjutustes ja vältuste tundmaõppimisel, geomeetriliste kujundite kasutamine muusika kirjeldamiseks;
- 5) Ajalugu: seoste loomine heliloojate ja ajastute vahel, kultuuriliste nähtuste mõistmine;
- 6) Rütmika (kehaline kasvatus): koordineerimine, kehahoid, rüht (pillimäng, kehapiil, liikumine), tempo, karakter;
- 7) Inimeseõpetus: teadlikkus häälest ja hääleliikidest, hingamine (erinevad tehnikad); soojendus, häälestumine teemale; sotsialiseerumine – paaris- ja grupitöö, erinevad videonäited koosmusitseerimise vormidest;
- 8) Loodusõpetus: õuesõpe – kuulamine: loodushääle jälgimine pillidega, loodusprotsesside teisendamine heli- ja rütmioõpetusse; vaatlemine: nähtu kirjeldamine muusikalist kirjaoskust kasutades ja arendades; looduse ja loodusobjektide kajastamine nii folklooris kui laiemas muusikaloomes – Heino Eller, Mart Saar, Helena Tulve; J. Haydn, L. van Beethoven, C. Saint-Saens jt;
- 9) Tehnoloogia: tekstiilist ja olmevahenditest kujundite lõikamine, rebimine, kohandamine muusikateose loovaks iseloomustamiseks; õuesõpe – erinevad (nii looduslikud kui olmest tekitatud) materjalid helide tekitamiseks, nende hääle ja kuuldeulatuse võrdlemine;

V LÄBIVAD TEEMAD

- 11) **keskkond ja jätkusuutlik areng** –õpilase kujunemine ja arendamine isiksuseks, ta
 - on sotsiaalselt aktiivne: on avatud suhtleja, sõbralik, abivalmis ja lugupidav, osaleb kooli ja kodukoha ettevõtmistes;
 - hoiab ja kaitseb vastutustundlikult ja keskkonnateadlikult keskkonda, lähedasi inimesi, väärtustab oma elu- ja õpikeskkonda, suhtub säästlikult olemasolevatesse ressursidesse, on teadlik oma kodumõisa ja selle lähiümbruse eripärast ja ainulaadsusest, huvitub kohalikust kultuuripärandist;
 - väärtustab jätkusuutlikkust - teadvustab, et see, mida täna teeb, on suurepäraseks platvormiks tulevastele mõisakooli õpilastele ja tervele kogukonnale; osaleb kogumis- ja säilitamisaktisioonides;
 - leiab lahendusi keskkonna- ja inimarengu küsimustele: toetab oma tegevusega säästvalt ja otstarbekalt mõisakooli ja kogukonna arengut ja ka teadlikult säilitatu hoidmist;

- tuleb toime kiiresti muutavas tehnoloogilises elu-, õpi- ja töökeskkonnas: oskab oma tegevustes otstarbekalt kasutada IT lahendusi, mõistes, et olulisim on sisu ja selle väärtused.
- Tegevused:

12) **kultuuriline identiteet** – õpilane kujuneb ja kasvab isiksuseks, kes

- kujuneb kultuuriteadlikuks inimeseks: väärtustab eesti mõisa lugu, tunneb mõisatraditsioone ning oskab neid lõimida tänapäeva elu ja kultuuriga (käitumine, toidud; muusika, arhitektuur), huvitub oma koolimõisa kultuuripärandist, mõistab mõisakultuuri osa inimeste mõtte- ja käitumislaadi kujundajana;
- mõistab mõisakultuuride muutumist ajaloo vältel, seoseid ja sobitumist tänapäevaga;
- teab kultuuride mitmekesisusest, hindab erinevate rahvaste pärimuskultuuri (mõis ja talurahvas), suudab giidina oma mõisat tutvustada;
- on kultuuriliselt salliv ja koostööaldis - oskab kodumõisa kultuuriväärtusi ka reklaamida;
- teeb võimalusel koostööd mõisakooli muuseumiga, kogudes kodukoha eriilmelist pärimust - nii esemelist, talletatud kui ka suulist;
- osaleb aktiivselt nii mõisa- kui kaasaegse kultuuri üritustel, annab tagasisidet;
- on avatud erinevatele loomingulistele eneseväljendustele;
- kasutab reaalselt oma praktilisi teadmisi, mis tulevad kasuks igapäevases õppetöös, uurimustes, loomingulistes töödes, suhtlemises, probleemide lahendamises – võtab osa mõisakoolide teadus-, loodus-, kultuurikonverentsidest;
- kasutab kunstilise inspiratsiooni allikana kodumõisa arhitektuuri, interjöörü, lõimitud õppetöös ka erinevaid mõisalegende;
- osaleb projektides, mis loovad kultuurisidemeid (ka rahvusvahelisi) teiste mõisakoolidega;

3) **väärtused ja kõlblus** – õpilase kujuneb ja kasvab isiksuseks, kes

- tunneb ühiskonnas üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid ning läbi mõisakasvatuse kujundab oma käitumispõhimõtted
- järgib ja peab kinni üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid koolis ja väljaspool kooli, hindab ja täidab kooli kodukorra kokkuleppeid, on lugupidava ja austav kõikide oma partneritega;
- ei jää ükskõikseks väärtuste ja kõlbluspõhimõtete eiramise puhul ja vajadusel sekkub oma võimaluste piires situatsioonidesse;

- toetub oma tegevustes nii kultuurilistele traditsioonidele (talgud, teemapäevad jm) kui ka uuematele arengusuundadele, aidates kaasa kogukonna traditsioonide hoidmisele ja kujundamisele, ka kaasaegses kontekstis;
- on mõisalugudega seotud ka väärtuskasvatuse kaudu, kus lähtepunktideks ajalooliste isikute juhtumised (arhiivimaterjalid), jutustused, suuline pärimus, nii säilinud kui hävinud objektid:
 - moraalsed väärtused – edasiviivad ja tugepakkuvad: ausus, tolerantsus, positiivsus,
 - intellektuaalsed väärtused – silmaringi ja vaimsust arendavad: ajalugu, traditsioonid, kultuurisidemed,
 - praktilised väärtused – igapäevaselt teostatavad: areng, koostöö, keskkonnakasvatus.